

Wojciech Chudziak

Szynych, st. 13, gm. Grudziądz, woj.
toruńskie, AZP 31-44/28

Informator Archeologiczny : badania 30, 143-144

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ara I 10. W północno-wschodnim rogu wykopu stwierdzono przedłużenie zeszlórocznych obiektów 19 i 19a. Stanowi je około 30-centymetrowa warstewka czarnej ziemi, która na długości około 80 cm rozszerza się w kierunku południowym w dużą jamę o wymiarach 1,6 x 1,8 m i wchodzi w południowy profil wykopu. Oba obiekty zostaną wyeksplorowane w następnym sezonie. Najlicniejszą grupę pozyskanych zabytków stanowi ceramika, podobna do zeszlórocznej. Znaleziono również kilka krzemieni i gliniany przęślik.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Badania będą kontynuowane.

SZPROTAWA-ZARZECZE,
st. 4,
gm. Szprotawa,
woj. zielonogórskie,
AZP 70-14/15

- osada kultury lużyckiej (okres halszacki D)

Ratownicze badania wykopaliskowe, w związku z niszczeniem stanowiska przez wybiórkę piasku i wywóz śmieci, przeprowadzone w drugim tygodniu lipca przez dr. Jarosława Lewczuka (Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy), z udziałem mgr mgr Małgorzaty Lewczuk i Edwarda Dąbrowskiego. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Założono 2 wykopy o łącznej powierzchni 1,6 ara.

Odkryto 3 obiekty kultury lużyckiej z okresu halszackiego D. Obiekt 1 był dołem postopowym. Obiekt 2 stanowiła owalna w planie jama o średnicach 180 i 80 cm, z dwoma przegłębieniami – wydobyto z niej 165 fragmentów ceramiki. Obiekt 3 był kolistą w planie jamą, o średnicy około 1 m i głębokości 45 cm – znaleziono w nim 111 fragmentów ceramiki. Z powierzchni, warstwy ornej i warstwy kulturowej zebrano blisko 200 fragmentów ceramiki nowożytniej, późnośredniowiecznej i z okresu halszackiego.

Sztynwag, st. 4,
gm. Grudziądz, woj. toruńskie

patrz: neolit

SZYNYCH, st. 12,
gm. Grudziądz,
woj. toruńskie,
AZP 31-44/2

- ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych i osadnictwa schyłkowoneolitycznego
- osada z okresu halszackiego i okresu lateńskiego
- osada z okresu wpływów rzymskich
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego
- osada nowożytna

Weryfikacyjno-sondażowe badania wykopaliskowe, w związku z projektowaną budową autostrady A-1, przeprowadzone w październiku przez dr. Wojciecha Chudziaka (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Założono 36 wykopów o wymiarach 0,5 x 0,5 m każdy, łącznie przebadano powierzchnię 9 m².

W większości wykopów pod warstwą humusu wystąpiły pozostałości warstwy kulturowej w postaci ciemnobrunatnego i ciemnoszarego piasku o miąższości od 10 do 80 cm. Z warstwy tej pochodzi większość ruchomego inwentarza, m.in. 2 fragmenty ceramiki „terra sigillata”.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz w PSOZ w Toruniu. Stanowisko zostało zakwalifikowane do szerokopłaszczyznowych badań wykopaliskowych przed rozpoczęciem budowy autostrady.

SZYNYCH, st. 13,
gm. Grudziądz,
woj. toruńskie,
AZP 31-44/28

- ślady osadnictwa z okresu halszackiego i okresu lateńskiego
- osada z okresu wpływów rzymskich
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego i późnośredniowiecznego

Badania weryfikacyjno-sondażowe w związku z projektowaną budową autostrady A-1, przeprowadzone w październiku przez dr. Wojciecha Chudziaka (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Założono 29 wykopów o wymiarach 0,5 x 0,5 m każdy, łącznie przebadano powierzchnię 7,25 m².

Tylko w trzech wykopach odnotowano pozostałości warstwy kulturowej w postaci ciemnoszarego piasku o miąższości od 10 do 40 cm. Pozyskano z niej nieliczne fragmenty ceramiki z okresów halszackiego i lateńskiego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika oraz w PSOZ w Toruniu.

Stanowisko zostało zakwalifikowane do szerokopłaszczyznowych badań wykopaliskowych przed rozpoczęciem budowy autostrady.

Śleża, st. 1, gm. Kobierzyce,
woj. wrocławskie

patrz: środkowa i późna epoka brązu

Teptiuków, st. 6,
gm. Hrubieszów, woj. zamojskie

patrz: neolit

TUR DOLNY-BUSINA, st. 3,
gm. Michałów,
woj. kieleckie,
AZP 92-61

- osada kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)
- cmentarzysko kultury łużyckiej (schyłek epoki brązu – okres halsztacki)
- osada kultury łużyckiej (okres halsztacki)

Ratownicze badania wykopaliskowe, wznowione po kilkuletniej przerwie w związku z niszczeniem stanowiska wybiórką piasku, przeprowadzone w sierpniu przez mgr. Andrzeja Matogę (Muzeum Archeologiczne w Krakowie). Finansowane przez PSOZ i Muzeum Archeologiczne w Krakowie. Dziewiąty sezon badań. Prace skoncentrowano w dwóch najbardziej zagrożonych rejonach stanowiska: w partii południowo-zachodniej przebadano 450 m², w partii północnej – 505 m²; łącznie obszar o powierzchni 955 m².

Odkryto 83 obiekty osadnicze (nr nr 316-395), w zdecydowanej większości kultury trzcinieckiej, oraz 22 groby ciałopalne kultury łużyckiej (nr nr 132-153). W południowo-zachodniej części stanowiska zarejestrowano 72 obiekty osadnicze oraz 2 groby popielnicowe, usytuowane na peryferiach badanego w ubiegłych latach cmentarzyska, datowanego zasadniczo na schyłek epoki brązu. Wśród obiektów osadniczych przeważały jamy z materiałem kultury trzcinieckiej. Zwykle były niewielkie, w rzucie koliste, o średnicy kilkudziesięciu cm, w profilu nieckowate, miąższości od kilkunastu do kilkudziesięciu cm. Tylko w kilku przypadkach były to jamy większe, z warstwowanymi wypełniskami. W obiektach oprócz charakterystycznych fragmentów naczyń glinianych znajdowano też ciężarki tkackie, przęśliki, rozcieracze kamienne, wyroby krzemienne, polepę i kości zwierzęce. W północnej części stanowiska odkryto 11 obiektów osadniczych, głównie kultury trzcinieckiej, oraz 20 grobów ciałopalnych, należących do odrębnego cmentarzyska kultury łużyckiej z późnej fazy wczesnej epoki żelaza. Przeważały wśród nich groby bezpopielnicowe, zakładane zwykle w dość dużych, owalnych jamach, zorientowanych w kierunku północ-południe, z różnego typu obwarowaniem kamiennym: regularnym – obejmującym cały obwód wkopu grobowego lub tylko jego dłuższe boki – względnie nieregularnym bądź wręcz symbolicznym. W otoczeniu kamieni na dnie jamy grobowej (na głębokości przeważnie 60-80 cm) znajdowały się przepalone kości, tworzące zazwyczaj koliste lub owalne skupienie, oraz naczynia przystawne. W skład typowego zestawu wchodziły: waza, garnek, misa i czerpak, jedynie w kilku grobach znaleziono 5-7 naczyń. Wśród kości lub poza ich obrębem rejestrowano drobne przedmioty brązowe i żelazne – zwykle kółeczka wykonane z drutu lub szpile. Odsłonięto również 3 groby popielnicowe o typowej, prostej konstrukcji.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. Wyniki badań zostaną opublikowane w „Materiałach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

Turzno, st. 9,
gm. Łysomice, woj. toruńskie

patrz: wczesne średniowiecze

UJŚCIE, st. 4,
gm. loco,
woj. piłskie,
AZP 39-26/-

- osada kultury łużyckiej (wczesna epoka żelaza)
- ślady osadnictwa z wczesnego średniowiecza (faza E)

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Mirosławę Andrałowic (Pracownia Archeologiczno-Edytorska REFUGIUM). Finansowane przez Hutę Szkła „Ujście” SA. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 2,25 ara.

Zarejestrowano prosty układ stratygraficzny: humus – calec. W północno-zachodnim rejonie badanego obszaru, na powierzchni około 8 x 8 m, wystąpiło bardzo wyraźne skupisko